

EGZEKUTOR (29) *sb m*

Zawsze *ex-*; *-ku-* (17), *-qu* (7), *-cu-* (4), *-quu-* (1).

Oba e oraz o jasne (tak Cn).

sg N egzekutor (4). \diamond *G* egzekutora (1). \diamond *D* egzekutorowi (1). \diamond *I* egzekutorem (3). \diamond *pl N* egzekutorowie (7). \diamond *D* egzekutor(o)m (4), egzekutorum (2); *-om ActReg*; *-om* : *-um MetrKor* (3 : 2). \diamond *A* egzekutory (5), egzekutorów (1); *-y MetrKor, PudłFr, SkarKaz* (2), *-y* : *-ów SarnStat* (1 : 1). \diamond *V* egzekutorowie (1).

Sł stp brak, Cn: ekzekutor, eksekutor, Linde XVII w.

Wykonawca zlecenia, ustawy, prawa; exsecutor Cn [executor – sprawca Mymer¹ 12, Mymer² 11v, BartBydż; – dozorca, aby rzecz była odprawiona, wykonywacz Calep; wykonacz, wykonywacz – exsecutor Cn] (29) : Prawo łobie łami czyniémy. Sędziégo y Podkomorzégo łobie do tych praw iáko Exekutorów obiéramy. *SarnStat* 65.

egzekutor czego (9): HistLan E3; Bo nie łucháczé/ ále Executorowie łłowá Božégo będą wípráwiedliwieni. WujJud 78; SkarJedn 288; [Piłat] ná wieki potępión ieft/ iż był niešpráwiedliwey woley ludzkiey/ przećiw włáfnemu funnieniu łwemu/ łługá y exekutorem. WujNT 121, 120 marg, Yyyyy3; A wczyniwłzy tákové zdánié w zyłku/ łąd odefłze powodá zá otrzymániém powództwá ná pole do Podkomorzégo źiemłkiégo/ álbo iégo Vrzędú/ iáko do Exekutorá tákovégo łkazánia. SarnStat 463, 194; SkarKaz 6a.

a. *Wykonawca testamentu [ekzekutor abo eksekutor, sprawca, wykonacz, szafarz testamentu – exsecutor testamenti, fideicommissarius Cn] (18) : pana Mikolaya Nipłchicza, y pana Andrzeia Gnoienskigo obudwu dworzan krolia ie⁸⁰ m. Sigmuntha za exequtori sobie wziął y wybrał ktorim swym exequtorom thi włchitkie swe mayenthnosczi w mocz dal y poruczil. profłcháčz ich y rosłkazuyáčz. yz bi ony według Rosłkazanya y wolei iégo włsithko rosłcháfowaly y rosłprawily MetrKor 59/77, 59/75v, 76 [2 r.], 76v, 77v; RejWiz 58v; GórnDworz S; TESTAMENT KVMELSKIEGO. Vczyniony w Rzymie dniá łto y oko, roku Pánłkié⁸⁰ 1576. Przy którým miał Exekutory/ Kokószkę šłépégo džiádá/ y iégo drugiégo towarzylzá. PudłFr 77, 77; ActReg 60; Vłkárzenie vmárłych ná łwoie exequtory y chleboiedźcie. [!] SkarKaz 386b marg, 386b.*

egzekutor czego (1): Proponował też Marszałek iako Executor Testamentu Krola Niebosczyka [...] aby testament był wydan albo Executorom albo succesoribus *ActReg* 60.

Szeregi: »szafarz a egzekutor« (1): Ale łam łie tu nędze náćirpi Więc w pracy/ A po šmierći to drapią mniłfzy/ popi/ żacy. Száfarz á exequtor lecz primus to łepłfzy/ Ten zówždy miedzy włzemi dzyłá bierze naleplzy. *RejWiz* 48v.

»egzekutor albo tutor« [szyk 1 : 1] (2): GliczKsiąż N4v; Cyprianus łtárłzy niź Augułtyn/ nie káże zá vmárłégo ofiáry czynić/ ktorzy ná Tełtámenćie Tutorem álbo Exekutorem Káplaná zołtáwił. WujJud 229.

b. *Wykonawca wyroku sądowego; poborca; tu przen: diabeł (1) :*

Wyrażenie: »egzekutor grzechu« (1): iáko małz vydź onégo okrutnego poborce czártá łprołnego/ [...] ktorzy zówždy popiłuié głowy tych ktorzy łą w połłufzeńłtwie iégo/ á wyciága ie ná okrutne podátki łwoie/ [...] á iefłiź łpráwy náłze łą zámknione pod grzechem/ á ktoź tedy ieft exequtorem

grzechu/ y tych ktorzy łą zámknieni pod grzechem: iedno ten łrogi krol á then poborcá łwiátá tego
RejPos 19.

Synonimy: dozorca, sprawca, wykonacz, wykonywacz; a. sprawca, szafarz, wykonacz; b. poborca, wycięgacz.

MB